

ЩЕ ТІЛЬКИ

15

ДНІВ ДО ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШИНГТОНІ
27-ГО ЧЕРВНЯ 1964. НЕ ЗАБУДЬТЕ СПОМ'ЯНУТИ!І чужому навчаюся,
і свого не цураюся...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКСВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

Редиса і Апостроф
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07308
Henderson 4-6337
Henderson 4-6337
Henderson 4-6337
— Tel.: 810-8041 —
Bard 7-4115
Henderson 4-6337

PIK LXXI

Ч. 110.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-ГО ЧЕРВНЯ 1964

10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 12, 1964

No. 110.

VOL. LXXI.

СЕНАТ ЗАКІНЧИВ
ОБСТРУКЦІЮ В СПРАВІ
ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ

Вашингтон. — Сенат більшістю 71-го до 29 голосів 10-го червня припинив обструкцію 19-ох південних сенаторів, які своїми промовами унеможливили працю над законом про охорону громадянських прав впродовж 75-ох днів нарад в Сенаті. Згідно з регулярним до припинення обструкції треба більшості двох третей голосів присутніх сенаторів, отже при присутності всіх 100 сенаторів треба більшості 67-ох, 10-го червня були присутні всі сенатори, бо прилетів із Каліфорнії сенатор Енгел, який досі не брав участі в працях Сенату, бо перебував операцією тумора на мозку. Він сидів в Сенаті на рухомих кріслах. За обмеженням обструкції голосували 44 демократи і 27 республіканці, проти були 23 демократи і 6-ох республіканців. Після того, як перейшов внесок на припинення обструкції, Сенат почав дебати над внесеними поправками до урядового законопроекту. Тепер кожний сенатор має право промовляти в справі законопроект про громадянські права тільки одну годину, і в цей годині є включена дебата над різними поправками. Президент Джонсон, докладаючи про те, що Сенат обмежує промови, заявив в Білому Домі: "Акція Сенату свідчить про те, що воля народу припиняється до того, що Конгрес є відповідальним у відношенні до держави". Голосування в дні 10-го червня з історичним і найдовшим від часу, коли Сенат в 1917-му році ухвалив був регуляцію, який дозволяв вести обструкцію за допомогою вилучення довгих промов. Досі вже 11 разів старалися зламати отой "філібастер" в Сенаті проти законопроекту

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ В ВАШИНГТОНІ ВІДБУДЕТЬСЯ ТОЧНО В 50-РІЧЧЯ ВЕЛИЧАВОГО
ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ЮВІЛЕЙНОГО ЗДВИГУ У ЛЬВОВІ

Обставини так склалися, що відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні 27 червня ц. р. відбудеться щодо дня у 50-річчя величавого Шевченківського Ювілейного Здвигу українських спортивних товариств "Січей" і "Соколів", який відбувся у Львові 28-го червня 1914-го року для відзначення 100-річчя з дня народження Тараса Шевченка. Пам'ятник у Вашингтоні збудовано для відзначення 150-річчя з дня народження Кобзаря України. Згаданий Шевченківський Ювілейний Здвиг у Львові відбувся саме тоді, як в Сарасі вбито австрійського престолонаслідника Франца Фердинанда, що було безпосередньою причиною першої світової війни, а згаданий Шевченківський Ювілейний Здвиг припинився, що негідно після проголошення війни учасники того здвигу "Січовики - Соколи" створили новітню українську збройну силу — формуцію Українських Січових Стрільців, які відіграли рішальну роль в боротьбі за волю України. Докладний, багато ілюстрований опис того Шевченківського Ювілейного Здвигу у Львові перед 50-ти роками буде надрукований у спеціальному, багатосторінковому вашингтонському Шевченківському виданні "Свободи", що вийде в суботу, 27-го червня 1964, отже з датою відкриття пам'ятника Шевченкові.

Великі афіші із козаком-сурмачем та відповідними написами, розпідлені на мурах міста Львова, сповіщали про Шевченківський Ювілейний Здвиг, запланований на 28-го червня 1914-го року. Вже на ці афіші в останній хвилині перед здвигом наліплено повідомлення про похорон убитого в Сарасі престолонаслідника Франца Фердинанда.

Діллон хвалить „найважливішу зміну“
в економічній політиці уряду

Вашингтон. — Секретар скарбу Даглас Діллон, промовляючи на Крайовій Бізнесовій Конференції в Гарвардському університеті, казав, що від 1961-го року в економічній політиці демократичного уряду зайшла дуже важлива зміна, яка може бути межею ліній в економічній політиці ЗДА. Ця зміна — це те, що уряди покійного президента Кеннеді і президента Джонсона вирішили вести таку політику в ділянці економіки, щоб скріплювати економіку країни, не

оглядаючися на те, чи збалансований бюджет, чи ні. Таким чином уряд не боїться бюджетового дефіциту, бо в цей недобір має скріплювати економіку. Економісти вважають, що зміну за користь, але вони мають застереження, що не завжди є потрібний дефіцит до росту економіки. Сам Діллон признає, що зменшення прибуткових податків не завжди є корисне в тій цілі, щоб не допустити до виникнення економічної кризи, яка мала б зачати згідно з теорією економічних циклів.

Американська торговельна флота буде
атомові кораблі

Нью-Йорк. — Голова Морської Адміністрації Нікола Джансон заявив, що американська торговельна флота приспішить будувати атомові торговельні кораблі, заохочуючи до успіху першого атомового торговельного корабля "Саванна", який недавно спущено на воду і який в понеділок 8-го червня відплив до Європи, щоб там в портах виявити мирні цілі цієї країни, яка витратила на перший у світі

атомовий торговельний корабель \$53 мільйонів. Н. Джансон сказав, що будова атомового корабля є дещо дорожча, але такі кораблі мають ту вищу надзвичайними, що дуже рідко треба змінювати паливо. Звичайно кораблі майже половину часу перебувають в портах, тому, що набирають пального, а атомовий корабель може плести 360,000 морських миль (три і пів року) без зміни пального.

Іван Грабар, бувший
директор РСУН, помер
у Львові

3 України наспіла вістка, що у Львові помер 16-го травня цього року, після важкої операції на 69-му році життя, бл. п. Іван Грабар, бувший директор Ревізійного Союзу Українських Кооперативів у Львові, голова Надзвичайної Ради кооперативів "Супільний Промисл", дійсний член Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка та видатний діяч громадянства. Похорон відбувся 19-го травня цього року, на Личківській цвинтарі, при численній участі приятелів та знайомих Покійного.

НТШ ВІШАНОВУС
ПАМ'ЯТ
АНДРІЯ М. ЛІВІШЬКОГО
Нью-Йорк. — Заляг відзначення 10-ліття смерті президента УНР в екзилі Андрія Миколайовича Лівіш

Українська хроніка

кого. Історично - філософія Секція НТШ влаштує в суботу 13-го червня цього року о год. 5-й по полудні Наукову Конференцію у великій залі Українського Інституту Америки, 2 1st 79 вулиця, в Академі (206 West 100 вул., Н. Я.) відбудеться Товариства Зустріч для вшанування пам'яті Михайла Олександровича Ветухова. Під час зустрічі буде прослушаний запис на стрічці доповіді М. О. Ветухова про "Українську Академію Наук у Києві" та подана інформація про його архів.

В неділю 14-го червня на могилі Михайла О. Ветухова, на Українському Православному Цвинтарі в Бродівському Вулиці Панакхиди о 12 год. 30 хв. дня. Автобус відходить з Бас - Терміналу, 8 Авеню і 41 вул. о 10 год. 30 хв. ранку на Св. Ванди Брук.

Грама вечора буде сповіщено проголошена.

Управління Осередку СМА в Нью-Йорку повідомляє, щоб батальон та членство, що надалі до 15-го червня треба платити всім записаним за нічліги в готелі у Вашингтоні по 5 дол. від особи і за період з поворотом автобусами — по 10 дол. від старших і по 7 дол. від юнаків. Після 15-го червня рестрація на нічліги в Вашингтоні — не буде.

Зніма адресу: 8-ий Конгрес ТУСМ відбудеться не в Нью-Йоркському університеті, як повідомлялось, а в Українському Інституті Америки, 13 і 14-го червня. Початок о год. 10:00 ранку.

Студенти Українського Музичного Інституту в Нью-Йорку виступили у неділю, 14-го червня, з концертом, що нагородили в Концертній Залі Рісайта Гол — 134 Вест 57-ї вулиці, о год. 5:30 вечора. Виступатимуть учні професорів, з класу фортепіано — М. Байло, Г. Мірошніченко, О. Музиченко, М. Полесюк, С. Чаленко, Калініна Чікі - Андрієнко; з класу скрипки — учні проф. Володимира Цесика, солістів — К. Тарановіч і В. Здрійковський, з класу вокалу — З. Полесюк.

ЗДА НЕ ДОПУСТЯТЬ ДО
ВІЙНИ МІЖ ГРЕЦІЄЮ
І ТУРЕЧЧИНОЮ

Атени. — Заступник державного секретаря Джордж Болл несподівано приїхав до мінулу середу 10 червня до столиці Греції і мав 80-хвилинну нараду з грецьким прем'єром Георгом Папандреу. Цей останній, вийшовши з похмурим обличчям з тієї наради, заявив журналістам, що Джордж Болл передав йому листа від президента Джонсона, який був насправді від нього, Папандреу. Грецький прем'єр повідомляв Президента, що коли Туреччина переведе збройну інтервенцію на Кіпрі, то воно матиме „найпонайбільше наслідки“. Американські кола дістали відомості, за якими Туреччина дійсно приготувалася до висадки на Кіпрі з своєї морської флотії та до приземлення там своїх парашутистів. Збройна інтервенція Туреччини мала прийти з допомогою кіпрських туркам, що їх переслідують кіпрські греки, з урядом президента Макаріоса у провіді. Кіпрські греки перевищують турків своїм числом у відношенні 4:1 — Кіпр має кругло 400,000 греків і 100,000 турків — а названий кіпрсько-грецький президент на власну руку уневажнив Лондонський договір з-перед двох років, за яким гарантовано кіпрським туркам різні права. Внаслідок цього на Кіпрі громадянська війна між греками і турками, але греки, маючи всебічну підтримку від свого уряду, витиснули турків з їхніх позицій і узяли більшість їх від своєї ласки. До того, міжнародне військо Об'єднаних Націй, вислане на Кіпр силою кругло 7,000 воїнів, насправді стало союзником греків, бо мусило співпрацювати з кіпрсько-грецьким військом. Макаріос проголосив обов'язкову військову службу та крадькома спроваджував зброю з Греції, Чехословаччини і Об'єднаної Арабської Республіки. Заступник державного секретаря Джордж Болл перебував у Женеві, де він виступав промовою на відкритті Конференції Об'єднаних Націй для справ торгівлі і розвитку і мав замір повернутися до Вашингтону з короткою зупинкою в Лондоні, коли дістав доручення від президента Джонсона — податися до Греції і Туреччини. У випадку турецької інтервенції на Кіпрі Греція була б виступила військово проти Туреччини. А що ці обидві держави — Греція і Туреччина — є союзниками Америки і членськими державами Атлантичного Союзу (НАТО), то війна між ними була б катастрофою для Заходу і великим ділом для Совєтського Союзу. В минулому тижні прилетів до Анкари головний командант збройних сил НАТО генерал Лаймен Лемнігер і тільки та його персональна інтервенція стримала турків від виконання інтервенційних планів у відношенні до Кіпру. Джордж Болл заявив, що тільки безпосередні переговори між двома заінтересованими сторонами можуть залагодити на Кіпрі мир. Міжнародний посередник Об'єднаних Націй, фініський дипломат Тімола, поки що не знайшов доцільної формули для роз'яснень цієї проблеми, на яку погодилися би кіпрські греки і турки та Греція і Туреччина. ЗДА — за твердженням газет — рішені пересунути свою могутню Шосту флоту так, щоб вона стала між Кіпром і Туреччиною і своєю присутністю знеможливила турецьку інвазію. Водночас представник Об'єднаних Націй на Кіпрі Галль Пляза Лясо перестеріг кіпрського президента Макаріоса проти спровадження на Кіпр важкої зброї. Макаріос мав замір зголосити до Ради Безпечки Об'єднаних Націй нову скаргу проти Туреччини з приводу приготувань до збройної інтервенції, але після одностороннього розмови кіпрсько-грецького міністра закордонних справ Спіроса Кіпріану з генеральним секретарем ООН У Тантом в голівній квартирі ООН в Нью-Йорку — рішав не зголосити такої скарги.

Австралія збільшує свою військову допомогу
Південному В'єтнаму

Сідней. — Австралійський уряд проголосив, що він рішався вислати до Південного В'єтнаму шість військово-транспортних літаків та подвоїти дотеперішню число 30 австралійських вишкільних вишкільних старшин у Південному В'єтнамі. Коли дотепер ті старшини перебували тільки в заплілі, у вишкільних таборах, то в майбутньому братимуть участь, по зразку американських старшин, також у боях проти комуністів, йдучи з південно-в'єтнамськими воїнами і дорадуючи

чи їм на бойовищах. Хоч та австралійська допомога є мінімальна в порівнянні з допомогою, яку дають З'єднані Держави, проте вона має чимале політичне і психологічне значення, як доказ солідарності однієї з найбільших членських держав Південно-східного азіатського Союзу (СЕАТО) з Південним В'єтнамом проти комуністичної агресії. Австралія відгукнулася на заклик ЗДА, щоб члени СЕАТО заактивувалися по стороні Південного В'єтнаму.

У СВІТІ

Шах Ірану Різа Павел перебуває тепер в Америці в приватному характері. Тому його не втілять з приїздом до Вашингтону з належними монархичними почестями і парадом. В крайовій галерії в Вашингтоні він відкрив виставку „7,000 років іранського мистецтва“. Разом з шахом є його молодша дружина, королева Фарат. Коли вони прилетіли на летище в Нью-Йорку, група іранських студентів-комуністів ходили перед головним будинком з транспарантами „Геть з шахом“. Ані шах ані його дружина і ніхто з походу тієї демонстрації не замітили.

В Совєтському Союзі величезну сенсацію викликав трейлер — домик на колесах — тягнений маленьким критим вантажним автомобілем американця Роберта Бобба і Гелен Гуффі, приятелів з Сан-Франциско, приїхали до СРСР від сторони Туреччини. В усіх містах, де вони зупиняться, зби

Селебрізі твердять, що життя вимагає
нових поглядів на освіту

Провіденс, Род Айленд. — Секретар здоров'я, виховання й добродійності Антоні Селебрізі, промовляючи на закінченні шкільного року в Ровдейлендському Коледжі, сказав, що нові життєві вимоги змушують нас змінити наші погляди на освіту. До цих нових вимог він зарахував: щораз більше число тих, що вступають до коледжів та

університетів; щораз більше змагань в кожній науковій ділянці; вимоги, щоб всі мали однакові виховні можливості та дієсна потреба, щоб ЗДА стали частиною світової громади. Секретар освіти заявив, що не зможемо здійснити тих вимог, коли по старому дивитимемося на справу освіти і як не схочемо відкинути дотеперішні традиції в ділянці виховання.

В АМЕРИЦІ

Голова Президентської Комісії головної судді Іра Воррен пересуває в турі в Далласі і Тексасі Джека Рубі, який обійняв посаду президента Кеннеді. Лі Гарві Освальд. Воррен був у товаристві правого дорадника Президентської Комісії Лі Дженина та двох адвокатів Джека Рубі. Переслухання тривало більше як три години. Головної судді Воррен відмовився сказати, чи він довідався щось нового в справі вбивства президента Кеннеді. Переслухання відбулося в неділю 7-го червня.

Президент Джонсон 8-го червня підписав закон про те,

що не буде федеральним злочинним, коли хтось старатиметься за допомогою хабарів виграти спортивні змагання. Цей закон ухвалив Конгрес, тому, що були випадки, що старалися перекупити деяких гравців із баскетбольних дружин та в той спосіб виграти баскетбольні змагання.

Сенатор Беррі Годдотер був на прийнятті губернаторів в Клівленді. Огайо, але не був на конференції з республіканськими губернаторами, бо „не мав часу“, і після губернаторам листа та летицюку зі своєю програмою.

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті \$5.00; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. А. закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.00. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Союзів, членів і жінок — 65 центів місячно. Чеки і money orders наставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 846, JERSEY CITY, N. J. 07303

Джансон раніше і тепер

З наближенням терміну осінніх виборів щораз актуальнішим стає питання виборчих шансів. Якщо американські пресові коментатори загально погоджуються, що президент Ліндон Джансон, як кандидат Демократичної партії, має найбільші шанси, і що дуже сумнівно, чи будь-який кандидат Республіканської партії всилі його перемогти, то водночас вирізняє запит: яким є Ліндон Б. Джансон. Відомо, що Ліндон Б. Джансон, як віце-президент, стояв у тіні і не брав такої активної участі в державному житті, як його попередник на тому становищі Річард М. Ніксон, за президентури Д. Д. Айзенгавера. Але Джансон блискуче склав перший найтрудніший іспит 22 листопада минулого року, коли через кілька годин після того, як їхав у Даллас за автотранспортом президента Кеннеді, був заарештований на 36-го з черги президента 3-днівний Джеральд.

Опинившись цілком несподівано у раптовому на тому найвідповідальнішому становищі, Джансон в першу чергу протидіяв можливості заколоту, що загрожував громадянству і всьому державному апаратові. Він переконував Америку і зовнішній світ, що безперервність внутрішньої і закордонної політики буде збережена, залишив непохитною державно-адміністративну верхівку і тільки згодом проявив у ній деякі особисті зміни. Водночас він проявив більше знання законодавчої машини і більшу зручність у перекладі через неї багатьох законопроектів, як робив це Дж. Ф. Кеннеді. Тому він проявив зменшення прибуткового податку та фермерський закон, наставляв на дебатованні над законопроектом про громадянські права і мав поважний успіх у ліквідації загроз залізничного страйку. Його велика працездатність, метушливість та вміння пристосовувати свій час і свої фізичні сили до виснажливого денного порядку, з'єднали йому загальну пошану і признание.

Проте, водночас Джансон, маючи на уразі вибори й, очевидно, бажаючи здобути симпатії широких верств народу, робив речі, які — хоч були розголосовані широко в газетах — викликали неприхильну реакцію громадської opinio. Це стосувалося, наприклад, його надмірно швидкої їзди автомобілем по автострадах Техасу, цілновічне тапцювання, тягання за вука вгору собак перед Вілім Домом чи переводження пресою конференції під час швидкого проходу довікола Вілого Дому. Може такі моменти дійсно наближали Президента до народних низів, але пресові відгуки і листи до редакцій вказували недвозначно, що такі жести не подобаються громадянам, які не хочуть, щоб Президент ЗДА наражував своє життя на шляхах Америки, щоб прилюдно дресував собак, щоб забував про свою серцеву атаку і щоб, як писали коментатори, "перепопуляризовував себе".

Тому — як слушно звертає увагу "ЮС Ньюс енд Ворлд Ріпорт" з 15-го червня цього року, у поведінці Президента зайшла значна зміна. Він поводиться спокійніше, достойніше, уникає надто частих зустрічей з журналістами, не запрошує їх уже до себе на фарму в Техасі, не виголосив промов з будь-якої нагоди і не вмішується свідомо між публіку, як це робив на Світовій Виставі в Нью-Йорку і при різних інших нагодах. Названий вгорі журнал звертає увагу на ще одну — найповільнішу — причину, яка вплинула на зміну поведінки Президента: загострену ситуацію в Південній Азії, яка втягас у війну Америку і яка ставить Президента перед важким історичним іспитом. Ця насправді дуже поважна ситуація мусить породжувати у Президента інший настрій і нормувати його поведінку.

Вчмися у сусідів

Промовляючи у травні на Фестивалі Свободи в Торонто, прем'єр Канади Лестер Б. Пірсон сказав: "С тільки одна класна канадських громадян — перша класна". Прем'єр приобіцяв справедливо розв'язку питання французької меншості в Канаді і заявив, — цитуємо за "Новим Шляхом" з 16-го травня: "Я знаю так само, як і ви, що ведуться серйозні дебати між канадійцями італійського, польського, німецького, українського та іншого національного походження в справі... рівного, оригінального партнерства". Прем'єр стверджує, що "в сучасну еру партнерство мусить бути визнане і прийняте, як рівне партнерство всіх канадійців кожного походження і расового підляжжя". У такій, цілком справедливій, площині ставить розв'язку національного питання уряд багатонаціональної Канади.

Усі національні чи етнічні групи у ЗДА мають певне право плекати свою мову, культуру, релігійні відмінності. Двомовність — тут широко розповсюджене явище. Американці гордіться своїм ірландським, німецьким, французьким та іншими походженнями, як ми гордимось нашим — українським, базуючись на тисячолітній українській історії і культурі. На Параді Лояльності йде могутня Америка — у формі національно-етнічних груп. Як би хотів не дивитись на проблему багатонаціональності й мови культури, ми припинюємо стояти й будемо стояти на позиції збереження національної культури, бо лише так можемо зробити свій вклад у американську, відносно молоду, культуру. Щоб показати, як діють у цьому напрямі представники інших етнічних груп, покличемося на жидів. На недавньому своєму Конгресі в Нью-Йорку президент "Внайт Брит" Л. Кац і голова Ради Тростістів Союзу Американських Гебрейських Конгрегацій І. Кейн з присмієм ствердили, що, завдяки значним зусиллям, процес асиміляції жидів тепер поволі стримується: щораз більше жидів посилюють своїх дітей в науку до жидівських шкіл, організацій, синагог; менше жидів одружуються з людьми інших народів та віросповідань, бо встановлено, що 70% дітей у мішаних подружжях перестають належати до жидів.

Триприклад з багатонаціонального Канадою і приклад із змагання жидів у ЗДА за свою питомість та розвиток своєї мови й культури можуть послужити і для нас в абияким зразком. Про такі приклади треба розповідати нашої молоді. Треба підкреслювати, що 3-днівний Джансон Америки, як велика світова потуга, матимуть завжди більше користі від громадянства, який володіє кількома мовами, пов'язаний ниткою традицій з різними країнами світу, а вже особливо з тими країнами Сходу Європи, що й донині перебувають у комуністичній неволі. Треба пояснювати молоді, що знання іншої, крім англійської, мови припадається і під час військової служби і в щоденному житті, і в "бізнесі". У деяких школах Манітоби вивчають українську мову півна-пів українці і жиди, бо останні знають цю мову і в практичному житті, зокрема в торгівлі. У Нью-Йорку відомий випадок: молодий жид перед одруженням з американкою українського роду із старої еміграції вивчив українську мову з пошаною до дружини та її походження і для професійних справ. Особливо тепер, коли Москва з щораз більшою силою провадить русифікацію на Україні, ми повинні тут, за океаном, відноситися до української, Шевченкової, мови й культури як до нашого найбільшого скарбу. Так само, як це роблять наші різнонаціональні сусіди.

О. Жданович

ФРАНЦУЗЬКА КОМПАРТІЯ ВИКРУЧУЄТЬСЯ

Париж. — 17-ий з'їзд французької компартії, що відбувся в другій половині травня, мав небувалий відгук у всій пресі країни. Про цей з'їзд говорили не лише щоденники, але й всі тяживники присвятили йому статті, в яких намагалися розгадати питання: що властиво сталося поза формальними змінами? Чи дійсно щось змінилося в стратегії компартії, чи проведено лише тактичні зміни? Чого слід сподіватися від нового проваду?

Вся увага скупчена поки що на особі нового секретаря, хоч він давно відомий: Вальдек Роше, 59-літній апаратчик, партійний опортуніст, що — за висловом одного публіциста — "готовий ходити на голові, щоб її не втратити, готовий на все, щоб не наступити на ногу зверхникам, але рішучий не дозволити наступати собі на мозолі".

Вальдек Роше — син пролетаря, самоук, активіст від 16 років, закінчив вищу партійну школу в Москві. Але він походить з сільського пролетаріату, спеціалізувався на праці серед селянства і навіть тепер має намір включити французьких селян у працю компартії нарівні з міським пролетаріатом. Уже це завжди перешкоджало йому йти швидко вперед по партійній драбині. Але він ішов завдяки своїм здібностям організатора, своїй безумовній лояльності до проваду партії, зокрема ж до Моріса Тореза.

1939-го року він належав до тих, що відмовлялись осядати повністю — німецький договір, за що перейшов у концтабір і в'язницю, а 1945 року став членом Політбюро. 1956 р. він — член французької делегації на 20-му з'їзді компартії СССР і з ентузіазмом прийняв звіт Хрущова про злочини Сталіна. Але, повернувшись до Франції і побачивши, що велика більшість камрадів проти десталінізації, цинічно заявив на з'їзді у Гаарі, що "весь той звіт тільки приписує Хрущову". Це — найкращий доказ, що партійну кар'єру став він вище за власне сумління і власні переконання.

Партія йому віддячується: виставила його кандидатуру на посаду до парламенту в окрузі, де вибір забезпечений. 1958 р. він став послом першої легіслатури деґолівської ери, і його перевибирав 1962 р. Він є лідером комуністичної групи в парламенті. Тож зрозуміло, що таку людину вибрано, коли прийшла потреба замінити незмінного на протязі 34 років секретаря — Моріса Тореза.

А Тореза замінити треба було. Надто бо велике невдоволення було вже серед молодших кадрів, що Торез не дав місця нікому. І Торез відійшов, а за ним відійшли такі відомі діячі, як Жан Дюкло, Ф. Греньє та Жорж Кольно. Але французька компартія не хоче нагальних змін, щоб не збитися з "дороги істини", з якої, на її думку, збирався італійська компартія.

Цих змін не хоче й Москва, і це виразно наголосив представник Кремлю, Суелов, заявляючи, що "немає в світі другої французької компартії, як нема вождя кращого від Тореза".

А проте, Тореза треба було усунути. Щоб воєв був ситий і кози цілі, вибрано на місце Тореза апаратчика, завжди вірного — Вальдека Роше. Але й Торез не відійшов. За зразком китайської компартії, для М. Тореза створено пост президента, на якому він такі матиме рішальні голоси у засадничих справах, як в Китаї має його — Мао Тсе-тунг. Вальдека Роше підтримала й Москва, бо відомо, що він за політику Хрущова і за те, щоб Москва мала рішальний вплив на всі компартії у світовому світі, як це було за Сталіна.

Отже, зміни на провідних постах у французькій компартії проведено так, щоб вони робили враження великих змін і дали змогу забезпечити традиційну торезівську лінійку. Однак нема найменших сумнівів, що це не вдасться, бої на довгий час. Що бажання змін було велике, про це свідчить факт, що такі знаток Тореза із становища секретаря, що ведено тасме голосування (хоч на один список, вироблений номінаційною комісією), що рішуче вивести компартію з політичної ізоляції, в яку її завів Торез, вважаючи, що це найбезпечніша лінія. Останній з'їзд склавши ряд постанов, які значно відводять партію від дотеперішньої лінії.

До змін французьку компартію змусило само життя. Дої компартія вважала, що тільки вона кермує робітничим рухом і тільки вона може знайти розв'язку проблем робітничої класи. На останньому з'їзді введено постанови, які говорять про те, що деякі робітничі інтереси у сучасній державній системі повинні захищати всі робітничі синдикати спільно, і то в перервах з урядом. Це дуже далекий відхід від марксизму, який твердить, що в капіталістичній системі положення робітництва не може поліпшуватися. Але тепер цей принцип боронить тільки — Пейлінг.

Затримуючи вірність Москві й Торезові, Вальдек Роше матиме перед собою не легке завдання. Серед інтелектуалів щораз голосніше чути домагаюся свободи дискусії ідеологічних питань. Комуністична молодь домагається свободної дискусії в справі політики китайської компартії як теж в справі дуже не безпечних в очах Тореза крутих поворотів італійських комуністів. Деякі групи молоді вимагають свободи думки й свободи вислову в своїх часописах, без цензури ЦК. Тому деяким провідникам молоді не дали голосу на з'їзді, а деяким молодечим часописам не дозволили поширювати серед учасників з'їзду.

Як дасть собі раду компартія з цими тенденціями — кардинальна проблема майбутнього. Одне ясно: вона

вийде з ізоляції, в якій нічого не може досягнути. І тому муситиме бодяй наверх вводити у себе дальшу демократизацію, муситиме визнати необхідність "сильної держави" деґолівського типу, бо годі й мріяти про поворот до минулого, коли легко було ловити рибу в каламутній воді парламентарної гри. Муситиме вона шукати союзу з соціалістами в кампанії президентських виборів, а для цього муситиме поступитися своєю "революційністю".

Для марксистів прийшли важкі часи. Технічний поступ приніс величезні соціальні зміни, яких не передбачав Маркс. Марксизм уже перестав і зовсім не пасує до нових суспільних відносин. Щораз важче битися за диктатуру пролетаріату, коли пролетаріату, властиво, на Заході нема. Співпраця капіталу із світом праці дає щораз кращі плоди, і необхідність соціальної революції у розвинених країнах перестав бути притягачем гаслом.

Але до ліквідації комунізму далеко, бо далеко це до того, щоб капіталізм розв'язав важливі психологічні питання. Тому добре організовані й добре керувані компартії являтимуть ще довго поважну силу. Між ними французька компартія — одна з найбільших і найсильніших. Як не дивно, а число її членів таки росте, хоч і дуже повільно. Вона відновлює свої провідні кадри. Коли це десять років тому серед тих кадрів бракувало... робітників, то сьогодні вони становлять уже — 59%. Пересічний вік учасників останнього з'їзду не перевищує 35 років, добра третина не мала 30 років. До ЦК введено третину нових членів, які перейшли кар'єру від самого низу, не перекакуючи щаблів партійної гієрархії.

А все ж партія не почуває себе доволі сильною, коли не може вирішити конфлікт з молоддю шляхом відкритої дискусії, а намагається цей конфлікт здушити адміністративними заходами. Від розв'язки цієї проблеми залежатиме старт і дальша доля Вальдека Роше на становищі керівника партії, що розпоряджає у Франції третинною виборчих голосів.

ОСІННЄ

Це як жестикуляція безрукого.
Щось надприродне.
Щось запорядне.
Дивлюсь, як яблуку
ручницями рухаю
Зів'яле листя
ловлять за городом.
Стоять ліси
з рудими парасольками,
Підтримують руками
небо сонце.
І скарані на горло
довгі соняки
Рушничі тіл
націлюють у сонце.
А дичина зичиними очинними
Крізь цілий світ на мене
пильно дивиться.
Що є кохання?
Слухай-но... Скажи мені!
Ти, певно, знаєш все,
лісова дівче.
Що є любов?
По літері збиратиму,
До слова слово,
до не знайду.
... Дні яблуку
ручницями куструватим
Зів'яле листя ловлять у саду.

ВІТАЛІЙ КОРОТИЧ

ЦІННЕ ВИДАННЯ

ПЕРШІЙ ШЕМАТИЗМ ТОРОНТОНСЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ СПАРХІЇ. 1948-1963. Торонто, 1963, ст. 208

Перед нами книжка, яку треба щиро привітати, бо вона належить до тих видань, що мають довготривалу цінність.

Варто тут пригадати, що кілька років перед другою світовою війною з'явився був "Шематизм" так званої лемківської Апостольської Адміністрації, в якій були подані докладні статистичні та історичні дані про ті всі наші церкви, що знаходилися на терені Апостольської Адміністрації із столицею в Сяноці.

Тепер численні церкви на тому терені зруйновані, населення розвіяне по цілому світі, з деяких сіл немає майже сліду. Отже виданий "Шематизм" — це один з тих документів, який свідчить про те, що там жив український народ, мав свої прекрасні Божі храми, в яких прославляв Господа та вважав себе господарем цієї землі.

Згадуємо тут про те, що тому, що у виданому в Торонті "Шематизмі" аж на двох сторінках є "додаючий список місцевостей, в яких колись жили українці католики; під сучасну пору вони поселені в інших місцевостях; деякі з них померли та ще інші розбрелися по цілій Канаді". Таких місцевостей є більше як 160, і українське населення в них обслуговують священники з найближчих парохій. Таким чином виданий "Шематизм" є свідством про те, де ще живуть наші люди поза теперішніми парохіями та містами.

Виданий "Шематизм" — "першим" в Українській Католицькій Спархії в Торонті. Видано його в 15-річчя існування цієї Спархії (1948 — 1963), яка себе називає "Торонто-скаю", хоч, гадаємо, мала б зватися "Торонто-скаю". Видала цю книгу сама Спархія, а опрацював її п. Юліан Бескида.

Майже вся книга — це довідковий матеріал про церкви, каплиці, духовенство, монахи чоловічі й жіночі чини та релігійні організації в Спархії. В книзі є тільки дві статті: Спискова Ісидора Бескиди: "Священники — як другий Христос — посередники між Богом і людьми" (ст. 13-20) і стаття редактора Юліана Бескиди: "У 15-ту річницю Торонто-скаї Спархії" (201-203).

Преоєс. Ісидор свою статтю про священників, яка є промовою, виголошеною на Провінційній Синоді Української Католицької Церкви Канади у Вінніпегу 3-го липня 1962 року, закінчив такими словами: "З цілого серця ми до рчуємо всіх наших священників Преблагословенній Матері Божій, Посередниці всіх небесних ласк, щоб її заступництвом Бог зволив найшвидше зіслати на них свого Св. Духа, що й поштовхне всіх священників служителів до святости та відродить людський рід відновленнями на душі священників! А тоді в оновлений український людський оживиться вся наша земля і прославиться нами всесвятим ім'ям Отця й Сина й Святого Духа — Амінь!"

Ю. Бескида в кінці книжки висловлює побажання, щоб розбудовувалося українське християнське життя, а новий наші батьківщини Канаді, щоб тут зберігалися пам'ятки нашої культури у виді найкращих зразків церковного архітектурного мистецтва — якнайбільше шост було своїх рідних і цілоденних шкіл з обов'язковим навчанням релігії, мови та історії українського народу, релігійно-церковного співу, різних обрядів і звичаїв з повною і преблаготою нашою українською духовною традицією.

Спархія має всі дані на те, щоб це побажання редактора "Шематизму" здійснювалося в найближчих роках. В спархії є один список, 68 світських священників і 33 монахів, всіх — 101. Парохій — 63, місій — 30, парохійських шкіл та інституцій — 55. Всіх вірних — 70 000.

"Шематизм" має велике число фотографій, бо майже на кожній сторінці є їх по дві. С фото всіх священників і всіх церков, — це збільшувати цінність видання, яке, поруч статистичних інформацій, не замало й ілюстративного матеріалу.

Ми вже зазначили, що виданий Торонто-скаю Спархії "Шематизм" має не тільки актуальну інформаційну цінність, — він залишиться на довгі роки джерелом відомостей про наше релігійне життя на обширі провінції: Онтаріо, Кебек, Нова Шотландія, Нью Брунсуик, Нова Фундландія та острови князя Едварда.

Наприкінці, хочемо подати деякі завдання про цю цінну працю, яку повинні наслідувати інші спархії та й собі на папері утвердити свій стан посядання.

При редагуванні подібних видань треба укладати матеріял так, щоб було якнайменше повторювань, прізвищ священників та місцевостей.

Поданою інформацією про священників, належало б приримуватися якось пропорції, щоб відомості про одного священника не забирали аж двох сторінок, а про інших вміщали в кількох рядках. На 181-й сторінці подано список 27-ох померлих священників, і про деяких з них поза тим нічого більше не знаємо. Про о. Лютослава Куєсого не подано, де він був від рукоположення до початку душпастирської праці в Манітобі. Автор кілька разів живав назви "Нова Шкоція", а кілька разів "Нова Шкоція". Чи не краще було б називати цю провінцію — "Новою Шотландією"?

Та ці наші завдання зовсім не поменшують цінності цієї праці, яка є одним із засобів відзначення 15-річчя Торонто-скаї Спархії і яка поєднує в друку завдяки опіці Кир Ісидора Борецького.

Л. Луцій

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у ЗДА

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

(ДО 150-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

(14)

Вадим Павловський

ШЕВЧЕНКО В ПАМ'ЯТНИКАХ

(Короткий огляд історії пам'ятників Шевченкові і конкурсів на них)

Боротьба за символ свободи

Відображення великих національних геніїв може викликати ідеї та почування, які допоможуть зберегти національні сумління.

Олександр Архипенко

Історія проєктованих і поставлених пам'ятників Шевченкові на Україні і поза нею віддзеркалює коли не так самого Шевченка, то його вплив і ціле пошвенківське століття. Чому звичайна у інших народів справа пам'ятників провідним поетам стала у випадку Шевченка справою заповідності боротьби? Боротьби, в яку втягнувся весь український народ, уряди і преса великих імперій, нарешті навіть міжнародні організації (ЮНЕСКО, на пропозицію делегації в ОН Совєтської України, включили ім'я Шевченка до списку великих людей, річниця яких припадає на 1964 рік і відзначаються всіма державами — членами ЮНЕСКО).

Справа в тому, що протягом післяшвенківського століття сама Україна, її мова й культура були більшість часу під заборонами. Що ще й досі провадиться боротьба за визнання України, її культури, її людини, її волі до життя. Символом цієї боротьби за свободу людини і нації став Шевченко. І тому пам'ятники цьому поетові стали предметом заповідності боротьби, що має вже за собою цілу історію.

Вершинні пункти в цій історії — це роки 1911-1914 і 1961-1964, тобто півстоліття, століття і півстоліття річниця народження і смерті поета. П'ятдесят років тому виріє був масовий "Шевченківський рух" на чолі з славним київським Об'єднанням Шевченківським Комітетом. Було проведено чотири міжнародні конкурси на проєкт пам'ятника Шевченкові в Києві. Все ж таки російський уряд не дав тоді поставити пам'ятник Шевченкові в Києві.

В наші часи, 1961-1964, влаштовано кілька конкурсів і споруджується кілька пам'ятників Шевченкові, і то головню поза межами України — в Вінніпегу, Вашингтоні, Москві. Ініціатори цим разом належала українській еміграції в Канаді і ЗДА.

Справжній пам'ятник, який ушановують видатного діяча, повинен давати куди більше, ніж тільки його скульптурну подоби. Пам'ятник мусить дати уявлення про особу й діяльність цього діяча; він має символізувати певну ідею, висловлену емоційно й специфічною мовою скульптури та архітектури. В такому пам'ятнику кожна риса, кожна деталь — і навіть, спосіб зображення цієї деталі — може грати велику роль, допомагаючи окреслити духове обличчя та доробок діяча, якому ставим пам'ятник.

Міняються часи, міняється й оцінка великих людей новими поколіннями, міняються й вимоги, що їх нові покоління висувають до проєктів нового пам'ятника, бо міняються політичні й національні умовини, міняються мистецькі смаки й мода... Мало монументів, поставлених яких 50-100 років тому, промовляють сучасним глядачем своєю символікою та мистецькими засобами. Все це мусимо особливо мати на увазі, обговорюючи проєкти пам'ятників Шевченкові.

Перші проєкти

Думка про пам'ятник Шевченкові перше виникла одразу ж по його смерті. Вже під час похорону студенти Київського університету в своїх промовах висловлювали мрію про час, коли "над могилою цього великого мужа воздвигнеться пам'ятник, що буде свідчити про славу його".

Зображення Шевченка, поруч з іншими видатними письменниками й культурними діячами Російської імперії, передбачалося вмістити на бронзовій барельєфі проєктованого на початку 1860-их років Мікшиним. "Пам'ятника тисячоліття Росії" в м. Новгороді. Але, як писав від Міністерства внутрішніх справ В. Сарєєв на чаловниковій штабу жандармського корпусу О. Потапова 10 лютого 1862 р., "Его Величество (Олександрові ІІ) не угодило було изъятьв на то свое согласіе".

Могила Шевченка, де стояв простий дерев'яний хрест, скоро занепадала і хрест звалився. 1883 року брат Тараса Шевченка, Варфоломій, подававши багато труднощів, нарешті одержав від київського генерал-губернатора дозвіл направили могилу, поставити нового хреста, огорожу й хату-сторожку при могилі. Рисунок хреста, розміри, написи на ньому, план сторожки і т. п. мали бути схвалені губернатором. Хрест-пам'ятник заважив 8 аршин (18"8") був вилучений з чаувану в Києві у грудні 1883 р.

З одного боку на хресті були дати народження й смерті поета, а з другого — непередбачений проєктом Шевченків вірш:

Свою Україну любіть,
Любіть її во время люте,
Востанію тяжкую минуту
За неї Господа моліть!

Генерал-губернатор Дрентельн наказав затримати видачу хреста з ливарні, поки не буде знищено "крамольний" вірш, бо, мовляв, дозволено було подати на хресті лише виображення поета та дати народження й смерті — і нічого більше.

Хреста одержали й поставили тільки в липні 1884 р. і він простояв на могилі до більшовицької окупації України. 1901 року Союз Літераторів звернувся до Міністерства внутрішніх справ за дозволом поставити Шевченкові пам'ятник в Києві над Дніпром; дозволу не дали.

Об'єднання Шевченківський Комітет у Києві

17 вересня 1904 р. Золотоніська повітова земська управа ухвалила іпорічними асигнуваннями встановити спеці-

альний фонд на побудову пам'ятника Шевченкові. Одночасно вирішили звернутися до Міністерства внутрішніх справ за дозволом земству організувати збирання по всій Російській імперії коштів на спорудження пам'ятника.

22 квітня 1905 р. заступник міністра внутрішніх справ Дурново повідомив губернатора, що дозволено збирати кошти лише в межах Золотоніського повіту. Тоді Полтавська губернска земська управа від себе порушила клопотання про дозвіл збирати кошти на пам'ятник по всій Росії. Полтавський губернатор був проти цього, і з свого боку просив міністра відхилити це клопотання.

15 вересня 1905 р. до Київської міської думи надійшла пропозиція від 32 гласних-українців — прислатися до постанови Золотоніського та Полтавського земств в справі будови пам'ятника Шевченкові в Києві. Київська

Степан Куропась

ШИКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Про нову концепцію українства в Америці говорив у нас ред. Роман Ільницький 9-го травня в залі Пластового Дому. Добре опрацьований реферат, друкований вже в пресі, поглиблює своїми відважними тезами і плідними Треба диктувати "Самопоміч", що запросила ред. Ільницького з відвітом. Не можна коротко зреферувати півторогодинного реферату. Тези доповіді такі: Ні Україна, ні українці в Америці не є тепер зацікавлені повертатися. Реміграція, і то слаба, була б можлива, якби Україна стала самостійною. Знаємо, що ні англійці в Америці ні французи в Канаді, ні єспанці в Полудневої Америки не думали про рееміграцію. Навпаки, вони ширли свою культуру в державах свого поселення. Українцям треба ширити культуру свого народу, йти в Америку і Канаду, йти в місцеву політику і фінансове життя. Українцям треба вибрати своїх конгресменів, а не робити пахиди. Інші нації йдуть на Вашингтон, а ми боїмося йти приступом на "ситі гол". Треба ревізії нашої роботи в Америці. Нова еміграція, признавсь ред. Ільницький, робила великі помилки. Замість пригубити стару еміграцію і їх дітей, вона творила своє гетто. Так стратили ми 15 літ. Наше спрямування повинно тепер йти в напрямку однієї сильної Центральної УККА, яка подбас за нашою допомогою про школи українства, переселення лемків з Польщі, українців з Австралії і Бразилії. Він подав 13 точок нашого ділення, а окрему увагу звернув на будову Народних Домів, без яких 13 планувальних точок важко буде здійснити. Щоб те все зробити, треба нам йти до школи, і піднести відсоток нашої інтелекції, бо досі ми робітники і чому маємо замінити вулиці? (Замітання вулиць, — це політична спелеура — прим. дописувача). Панелістами цього цікавого доповіді були проф. М. Семчишин і д-р В. Маркус, які цікаво доповнили реферат, головний, коли ходити про час потрібний для виконання плану реферату, і про великий оптимізм доповідця відносно реального підходу до порушених 13 точок плану. В дискусії забирали слово проф. Вітанович, Мирон Куропась, Ст. Паньків і багато інших, імен яких я не знаю.

Товариство Українських інженерів активізується теж на полі товариського життя. Інженери бідніші від лікарів, на чому терплять їхні дружини. Вони не можуть собі дозволити на багаті "мінки". Це пишу з приводу товариського вечора, що його влаштували інженери 14-го травня в Тейлор Гавзі. По коктейлі була вечеря, під час якої була музична програма. Була й по ній, але я вже вийшов, щоб раненько вийти на Союзіку. Разом 36 осіб, чоловіків і жінок було на цьому веселому вечорі. Чому так мало? Казали мені, що реєстр інженерів в нашому місті неповний, не було ще часу на збирання адрес. А інженерів у нас сотні, що року свіжо спечені йдуть в український або американський світ. На бенкеті промовляв інж. Г. Левинський, голова товариства, а вчором вміло й детально промовив д-р Соколовський, вет. лікар і інженер, секретар Товариства.

Велика сила і слово інженерів дається відчуття, коли рестрація членів буде вповні переведена. С в інтересі інженерів належати до своєї фахової організації. Повних 30 літ належав я до товариства чехословацьких інженерів, бо в Америці не було українських інженерів, не було тому й організації.

Когове і Ватералт, дві українські громади стейту Нью-Йорк, всього 50 миль від Союзіки. Вони до шикаговської хроніки не належать, а пишу за них тому, що оба шикаговські головні контролери У. Н. Союзу разом зі мною відвідали б. шикаговця Івана Когуту і його дружину Іванну в Лейтемі. Іван Когут належить до історії союзонів громади в Шикаго. В 1938 р. відбувся у нас засідання, себто річні збори Головного Уряду

УНСОЮЗУ. У зв'язку з тим, наші молоді організації і союзні молодіжні скупчення дали імпозантну Спортову Олімпіаду. Іван Когут проводив імпозантну, яка притягувала тисячі глядачів. Шкода того, що Івана Когута, що нас покінув і пішов до Трої, Шамоніку і знав до Лейтемі, але йому цього не жал.

Мас відповідальну працю у фірмі "Еров Шірт", і оце в Лейтемі рік тому відбувся хатуні — прекрасна. Мусіли заново готувати, гостинні Когуті не пустили. Вечером взяли нас по виставній вечорі до українського клубу, де тиждень тому відбувся Ювілей УНСОЮЗУ. Привітав нас союзний секретар Колодій, який нам дуже втішався, а що йшов на 12-ту до праці, попросив іншого секретаря 57-го Відділу з Когове, щоб нами заохочувалися. Громада у Ватералт мас гарну греко-католицьку церкву і доброго пароха о. Волошина, який дбас за всіх, головую за молоді. Не мусіло мені розказувати, що за нього мені розказували, на це треба окремого звіту.

Секретар з Когове Степан Шпок твердив лемко, гордий на своє походження, може "стварити" по українськи, хоч роджений в Америці. Він узяв нас до клубу в Когове, де він є "босом" і взагалі він є там босом. Показав нам нову школу, закінчену 1959 р. Модерна будівля на горі, яку закупили "во вря" о. на 300 дол. Майно вартості чверть мільйона нас всього ще 17 тисяч долів. А там всього 180 родів. Як це ви зробили? — Все завдячуємо нашому пароху о. Івахіу. Його перенесли до Бофалло, той дав рангу декана, але за ним увесь Когове плаче, і хоче йти до преосв. Шмонюка, щоб нам знову дав о. Івахіу. Він добрий організатор і вміє дістати фінанси.

Горожанський клуб з кількох кімнат парком, клубовими приміщеннями, залом і іншим реманентом лежить на півнострі, що його творить могутня ріка Гудзон і Могак. Там, де вони зустрічаються, колись наші лемки купили 3 заїзничі пасажирські вагони і кілька акрів землі. В одному вагоні була зала, в другому бара і в третьому читальня і гімнастичні приміщення. Вагони стоять там же й тепер, як реліквія і свідок минушнини. Серед темної ночі оглядали ми цей народний дорібок. В Шикаго цього не маємо, а нас тут 5,000 родів. У нас багато партій, а у Когове і Ватералт лише українці і Пласт. Нема там скарби, нема безробіття, масово вибираються до Вашингтону. Секретар Шпок змів нам все розказати і пояснити, він мас голос теж в американському політичному житті. Українці цього району живуть патріархальним життям і як запарожі за двома ріками, до такого закінчення дійшли ми по дорозі зі Союзіки додому. На пам'ять відвідин Когове, секретар Шпок, який є "босом" у Когове і іменував нас трьома членами горожанського клубу в Когове і видав нам членські легітимації, з його підписом як президента.

Українські військові з'єднання в 2-й світовій війні були темною відчуту мгра Ореста Городинського в Клубі Незалежних Полічників. Доповідь була українською мовою, а відповіді в дискусії в польській мові. Доповідач не оправдував українців за творення військових формаций по німецькій стороні, а доказував бізпідставність польських обвинувачень в справі дивізії "Галичина". Політики нарікають, що дивізія далася в знаки польському цивільному населенню, і що вона брала участь у адекватній повстання у Варшаві 1944 р. Дивізія була розбита під Бродами 10 днів перед повстанням і не могла бути у Варшаві. Дивізія мала за собою підтримку українського громадянства. Німці творили на свою руку т. зв. дивізійські з'єднання, за діяльність яких Україна не відповідала.

Доповідач згадав про легіон полк Сушка, Нахтигаль і Роланд, та про поліційний ку-

В Брістолі, Па., відбувся Ювілейний Бенкет з нагоди 70-ліття УНСОЮЗУ

Брістоль, Па. — 30-го травня тут в залі Українського Клубу відбувся ювілейний бенкет з нагоди 70-ліття У. Н. Союзу. Бенкет був приготований спільними силами Відд. 116, 154 і 245 з Трентону та 362 з Брістолі. До підготовки цього адекватного свята найбільш причинилися урядники 245 і 362 Відділу, а зокрема їхні секретарі Федір Петрик з Брістолі і Михайло Мартиненко з Трентону. Врочистість започаткував і закінчив молитвою місцевий парох вч. о. Ревак. Гостей привітав голова святочного Комітету Федір Петрик, а тостмайстром був Петро Булат.

Головну промову виголосив голова Окружного Комітету УНСОЮЗУ Філадельфійського Окружжя Степан Гаршич, представивши 70-літню історію УНСОЮЗУ, присвячену в цілості піднесенню американських українців до рівня добрих зорганізованих, з відомої своєї мети національної громади. Промовець висловив признання за віддану та прикладну працю на Союзній ниві, голові 245 Відділу Йосифу Саватю і голові 362 Відділу Йосифу Осередучкові. Виповнена по береги зала з увагою вислухала промовця, достойно вшановуючи ювілей найстаршої української організації. Від філії Українського Конгресового Комітету в Трентоні зложив привіт голова філії д-р Сендзік. Писемний привіт Української Кредитової Кооперативи в Трентоні відчитав тостмайстер Петро Булат. Присутній на бенкеті був секретар 383 Відділу в Бріджпорт, Па. Н. Хома та касир того Відділу П. Андрушків. В мистецькій програмі виступали юні члени УНС. Декламували: Микола Голінок, Оля Голінок і Люба Петрик. — Сольоспів Ніна Лященко. "Поїти вітре на Україну" і "Синій платочок", а Віра Білоус. "Ой зійди зійди асен місяцю". Сестри Маріяна і Катруся Сушенко виконали дует "Така й доля" і "Рухничок". Найбільше оплесків збрала 5-літня Люба Лященко за пісню "Ой шож то за шум". До співу аккомпанювала на акордеоні Люба Петрик, донька секретаря 362 Відділу. Цей владний бенкет, на якому було понад 130 осіб, виявив, що малі наші громади не менше від великих доцнують довголітню працю УНСОЮЗУ. А. В.

Проф. МИХАЙЛО КОЛОДІЙ

Панахида відбудеться в п'ятницю, 12-го червня 1964 року о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні П. Ярем.

Похорон — в суботу, 13-го червня 1964 року о год. 9-й ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Духа в Н. Брукліні, опісля на Український Цвинтар в Бавид Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять! ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ

Проф. МИХАЙЛО КОЛОДІЙ

Панахида відбудеться в п'ятницю, 12-го червня 1964 року о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні П. Ярем.

Похорон — в суботу, 13-го червня 1964 року о год. 9-й ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Духа в Н. Брукліні, опісля на Український Цвинтар в Бавид Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять! КУЗЬМА, СВГЕНІЯ, БОГДАН І ЛЕСЯ МАНУЩАКИ

Проф. МИХАЙЛО КОЛОДІЙ

Панахида відбудеться в п'ятницю, 12-го червня 1964 року о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні П. Ярем.

Похорон — в суботу, 13-го червня 1964 року о год. 9-й ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Духа в Н. Брукліні, опісля на Український Цвинтар в Бавид Бруку, Н. Дж.

Вічна йому пам'ять! КОМІТЕТ ВИДАВНИЦТВА БЕРЕЖАНЩИНИ

Ділитесь із всіма Бережанцями сумною вісткою, що дня 7-го червня 1964 року в Пармі, Огайо, ненадібно відійшов від нас на 59-му році життя

а-р ІЗІДОР ДУБИЦЬКИЙ

син відомого катехита-професора Бережанської гімназії о. Василя Дубицького. Похорон відбудеться в середу, 10-го червня 1964 року. Вічна йому пам'ять!

АПІКАЦІЯ НА ПРИЙНЯТТЯ на КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ на Союзіці, КЕРТОНСОН, Нью Йорк, від 9-го СЕРПНЯ 1964 року

ЦІТЕ ДО ВАШИНГТОНУ? КОЖНЕ АВТО ПОВИННО МАТИ УКРАЇНСЬКІ НАЛІПКИ НА АВТА.

Нехай всі інші знають куди ми їдемо. 6 x 4 без намотування водою, наліпки українського прапору з Тризубом, щоб приліпяти на долині, посередні заднього вікна. Без зарплатки! 100% доходу передарується на українські цілі. Не спізнуйтеся! Замовляйте ТЕПЕР.

Шіліт \$1.00 готівки або моні ордери до: P. O. Box 6452 DETROIT 34, Mich.

Увага! Бронкс, Увага! Йонкерс і околиця! НАЙМОЛОДШИЙ ДИПЛОМОВАННИЙ ПРОФЕСОР АККОРДЕОНУ В СВИТІ знає і виступає на телебаченні в Аргентині

ІВАН ОВСАН повідомляє про КОНЦЕРТ СВОЇХ УЧНІВ який відбудеться в суботу 13-го червня 1964 року о год. 7-й вечора в домі СУМА — 417 Nepperhan Ave., Yonkers, N.Y. по КОНЦЕРТІ ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ до якої пригортаємо Проф. ОВСАН з ВІСНОЮ ОРКЕСТРОМ. ВСІХ ЗАПРОШУЄТЬСЯ.

СОЮЗ БІЛОРУСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ МОЛОДІ влаштує в суботу, 13-го червня 1964 р. в SCHACK'S HALL — 25 Whitehead Avenue SOUTH RIVER, N. J. ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ВЕЧІР Початок: в год. 9:00 веч. Грас оркестра ГІРНЯКА Всіх сердечно запрошує УПРАВА

Об'єднання Прихильників Української Народної Республіки Відділ в НЮ ГЕНВЕН, Конн. — влаштує в неділю, 14-го червня 1964 р. о год. 6-й веч. в залі YWCA 42 ГОВЕ вулиця АКАДЕМІЮ СІМОНА ПЕТЛЮРИ для вшанування світлої пам'яті Голови Директорії і Головного Отамана Військ УНР з доповіддю виступить Голова Виконавчого Органу Української Національної Ради

Микола А. Лівичний Управа Товариства закликає усе Українське Громадянство Нью Гейвену і околиці до численної участі в Академії

ПОСПІШАЄТЕ ДО ВАШИНГТОНУ! Вже в П'ЯТНИЦЮ, 26-го ЧЕРВНЯ ц. р. від 8-ої год. веч. КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА СВОІМ КОНЦЕРТОМ ЗАПОЧАТКУЄ СЕРІЮ ІМПРЕЗ з НАГОДИ ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ Вийжджайте всі до Вашингтону так, щоб можна було без поспіху улаштувати свій побут та відвідати вже цей перший концерт. Капеля Бандуристів, в найповнішому цим разом складі, виконає спеціальну програму, належно вшановуючи пам'ять Поета.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛУБ В НЮ ЙОРКУ — влаштує СПОРТОВИЙ ПІКНІК в неділю, 14 червня 1964 р. в Українському Селі Початок Пікніку о год. 12-й вполудне в БАВІД БРУКУ, Н. Дж. Програма: ТУРНІР КОПАНОГО М'ЯЧА, в якому візьмуть участь: УСО (ТРИЗУБ) Філадельфія; УСТ (ДОВБІН) Нью Гейвен; УСТ (ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ) Ньюарк; УСК НЮ ЙОРК Початок турніру о год. 1-й по пол. УПРАВА УСК-у

ЗАБАВА до ПІЗНОЇ НОЧІ при звуках оркестру п. М. ТКАЧА ДОБІРНІЙ БУФЕТ в ВІСНОМУ ЗАРЯДІ Вступ — \$1.75 Доїзд з Нью Йорку автобусами: 7-ма вул. з-під Української Католицької Церкви від год. 11-ої до 1-ої. ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА СПІЛТУ СПОРТОВОЇ ПЛОЩІ.

Субота, 20-го червня 1964 року год. 5-та по пол. на Оселі УРСОЮЗУ „ВЕРХОВИНА“ GLEN SPEY, New York з нагоди поклону Поляглим за Волю України

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ ХОРУ „ДУМКА“ — НЮ ЙОРК при ласкавій співучасті ВП. ГАЛИНИ МИНАІВ-АНДРЕАДІС артистки театру Коллон в Буенос Айрес

МАРТИ КОВРИН-КОКОЛЬСЬКОЇ артистки Миської Опері в Нью Йорку При піано: пп. І. БЕРНІК, О. ОМЕЛЬСЬКИЙ Диригент ІВАН ЗАДОРЖНИЙ Год. 7-ма веч. — СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ Год. 9-та веч. — ТАНЦЮВАЛЬНА ЗАБАВА

Неділя, 21-го червня 1964 року ПОДІЙОВІ СЛУЖБІ БОЖІ ПОХІД під символічну Могилю-Пам'ятник Поляглим за Волю України. ПОКЛІН ПОЛЯГЛИМ учасниками і зложеними вітками товариствами і організаціями

Організація Оборони Чотирьох Свобід України і ВІДІЛ в НЮАРКУ, Н. Дж. — влаштує в неділю 14-го червня 1964 року ФЕСТИН-ПІКНІК який відбудеться В САДУ ГРЕКО-КАТОЛИЧЬКОЇ ПАРАФІ У ВІПАНІ, Н. Дж. при гаснені ч. 10.

Грас оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА Початок в год. 2:00 по пол. Вступ \$2:00 Фестин відбудеться безогляду на погоду. Не омийте нагоди з друзями й приятелями своїми на свіжому повітрі, весело провести час.

DNIPRO
696 Sanford Ave.
Newark, N.J.
Tel. 23-2323

ТІЛЬКИ у "ДНІПРІ":
"Накази ціни, чимна та шкоро
обслуговує".

Праця
HELP WANTED MALE

ПОПУКУЮ
МЕХАНІКА-ПАРТНЕР
або ПОМІЩНИКА
до газопровідної станції.
Головний інженер.
J & G GAS STATION
265 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.
Tel.: EV 7-8304

Real Estate
\$5995

Гарні красиві. Модер. умов.
катедри з 2 спальнями — на
літо або пенсію. Вліз. автобус.
Умови сплати. Інші дом.

KOPP OF KERNHONSON, N.Y.
Tel.: Kernhonson 7800

Real Estate
\$5995

1 Family Brick and Garage
6 Large Modern Rooms
Beautiful Neighborhood
Private Sale Only
Nicholas Kravitz VI 6-6956

ОКАЗІННО на ПРОДАЖ

8 км. д.м., басейн, близько
"Граніт" готелю і Союзівки.
Ціна \$8,000.

12 акрів землі в околиці нової
школи. Ціна \$1,500.

60 акрів землі, модерні бонгали,
1000 стіл фронту до тайвею.
Ціна \$40,000.

Модерне бонгало, будоване 1962
року, фільтр, басейн, \$6,000.

Real Estate
\$5995

2-рох. мур. д.м., на відлученій,
Апар. по 7 кімнат 2 гаражі,
особливо велик. город. Ціна —
\$28,000.

Real Estate
\$5995

124 Wyckoff Avenue
Ridgewood, N.Y.
Tel.: QF 4-6922, AP 7-9238
W. More

**У ГОСТЯХ ДОБРЕ,
ДОМА ЛІПШЕ**

Історичне оповідання
Ціна — 85¢

"СВОБОДА"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J. 07303

УКРАЇНЦІ! СВІТ ДО СВОГО!

ХОЧЕТЕ ГАРНО ВІДПОЧАТИ
серед лісів, в гарній підліській околиці недалеко
Союзівки і Сумівки і інших українських
літнісеньких осель.

БУДЬ ЛАСКА ПРИЙДІТЕ ДО
НОВОЇ ОСЕЛІ
співласником якої є

Микола Василюк

Для Вашого задоволення два басейни для купання, спор-
тові площі, зал для танців і розважок в неоподу.
Для дітей великий простір для забав та різного роду
гравальних.

В Нью-Йорку прошу телефонувати кожного дня крім
суботи і неділі
від 5:30 веч. YE 2-2773
в суботу і неділю кликати
Ellenville 960 або 541 W 1. П'ятити за М. Василюком
Писати на адресу:
P. O. Box 30, Ulster Heights, Ellenville, N. Y.

КОСИ, СЕРПИ, ВСІ ПРИЛАДИ ДЛЯ МАЛИХ ФАБЕРІВ

Коси з Австрії 30" — \$4.75 Коси (крайовий стиль) — \$4.95
Коси з Австрії 28" — \$4.50 Бабка, молоток і брусок \$5.75
Серп з зубками — \$1.50

Вже є свіжий мед з власної пасіки з малинового цвіту.
Буває в Нью-Йорку, вступити до Сурма.
Відчинено від 10-ї рано до 8-ї веч.
SURMA — 11 E. 7th St., NEW YORK, N.Y. 10003

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-3779; AL 4-3717

"КОВБАСНИК АГЕНЦІЯ"

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

286 E. 10th Street New York 9, N. Y.

ВІЛІТИ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ
ЧАСТИН СВІТУ:
ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ;
ВСІ РОДИ ЗАВЕЗІЧЕННЯ;
ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТІ;
ПІДКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІ.

Міжнародні поштові перекази.

Віра КОВБАСНИК-ШУМЕНКО Анті ШУМЕНКО
ВІДКРИТО: в кожний день: 9:30 — 6:30 веч.
в понеділок — 7:30 веч.
в суботу: 9:30 — 1:00 по пол.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В НАС КУПИТЕ ДОБРЕ.

Corwin Guleber Agency, Inc.
В. Кузьминський
139-50 HILLSIDE AVENUE JAMAICA 35, N. Y.
Tel.: OL 8-6330 або AX 7-3320
SUBWAY TO SUPRIN BOULEVARD

З ЖИТТЯ НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

ДВІ ДОПОВІДІ ПРОФ. Д-РА П. К. КОВАЛЕВА

Замени Філологічного Сек-
ції відбулися 19 жовтня
1963 р. дві доповіді проф.
Д-ра Павла Ковалева. К. Кова-
леву, в залі Українського Ін-
ституту Америки в Нью-Йорку.

Науковою конференцією
проводив проф. Д-р Василь
Стецюк.

В першій доповіді проф.
Ковалів говорив про "Лексич-
ні запозичення в пам'ятках
10-14 ст." Прелегент зазначив,
що лексичні запозичення
були ранні, коли ще східні
слов'яни становили разом з
іншими слов'янськими однією
мовою. Були вони й пізніші, коли то
східні слов'яни жили своїм
окремим життям. До цих
ранніх запозичень належать
переважно германізмів, до
пізніших — належать всі інші
запозичення, хоч серед них є
багато слів з невідомою
етимологією. У своїй основі
запозичення пройшли через
східнослов'янський словотвор-
чий процес, прибувши відпо-
відні граматичні форми. На
базі основних запозичень
слов'яни творили, крім того, нові
слова т.зв. похідні.

В кількісному співвідно-
шенні найбільше запозичень
дала грецька мова, і то у всіх
сферах життя, найбільше в
сфері духовної культури, особ-
ливо багато в галузі релігії,
охопивши майже всі галузі
церковної практики. Але в
галузі догматики їх кількість
невелика, бо в цій галузі во-
ни обходились власним фон-
дом. Друге місце займають
германські запозичення, при-
чому деякі з них залишають-
ся спірними щодо їх похо-
дження. Третє місце займа-
ють тюркські запозичен-
ня. Вони належать до всіх
сфер життя, найбільше до
сфери матеріальної культури.
Частина з них перейшла з
арабської та перської мови —
через тюркські мови. Інші,
як латинські, кельтські, пі-
зніші західні, балтійські, скан-
динавські і фінські запозич-
ення творять кількісно мен-
ші групи. Слова невідомого
походження становлять
досить велику групу і на-
лежать своїм змістом до всіх
сфер життя.

Усі запозичені слова відпо-
рали велику роль в історії
східнослов'янських мов. Во-
ни принесли з собою безліч
нових понять та становлять
собою другий фонд лексично-
го багатства, з якого живи-
лась східнослов'янська куль-
тура в період раннього іс-
торичного життя східнослов'ян-
ських народів. В цьому пері-
оді формування лексичного
фонду досягло високого роз-
витку, як доказ того, що
предки східних слов'ян, зокре-
ма предки українського на-
роду стояли вже тоді на висо-
кому ступні культурного роз-
витку.

Багато запозичених слів
прищипилися, а деякі укор-
енилися, що навіть не вида-
ються запозиченими. З них
багато збереглося і в сучас-
них східнослов'янських мо-
вах, як напр. князь, цар, па-
пер, цебр, колодязь, плуг,
плаха, багно і ін. Багато ви-
никло нових слів, але вже
після 14 століття.

Другу доповідь, що відбу-
лася з заміни Мовознавчої
Комісії НТШ, проф. Ковалів
виголосив на тему "Звукові
системи в слов'янських мо-
вах". Система голосних фо-
ном у праслов'янській мові
складалася з таких 11 фо-
ном: а, о, у, он, і, є, я, і, є, н,
"твердий знак", ь. Редуковані
фонем "твердий знак", ь,
в слабкій позиції зникли в у-
сіх слов'янських мовах, а в
сильній — вокалізувалися,
тобто змінилися з іншими фо-
немами, і то дуже давно, ще
перед 12 ст. "Твердий знак"
це був першочесний короткий
голосний звук, вимовою близь-
кий до "о". Носові фонем
"он", "ен" (крім польської
мови і болгарської та словен-
ської мов) злилися з
іншими голосними фонемами
ще в доісторичні часи. Прас-
лов'янські фонем "и", "і",
в одних слов'янських мовах
злилися в одну фонему "і",
(українська, болгарська, сло-
вінська, сербська, хорватська,
чеська, словацька мови), в
других — збереглися як дві
окремі фонем (російська,
білоруська, польська, сербо-
лужицька мови). Фонема
"я", в слов'янських мовах
втрачала значення окремої
фонем, злившись з іншими
голосними фонемами. Інші
праслов'янські фонем "а",
"о", "у", "е" збереглися ети-
мологічно в усіх слов'янських
мовах. З них "о", "е" в укра-
їнській мові в нових закритих

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ
- АВТОБУСОМ
- ПОІЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- КОРАБЛЕМ

всюди і завжди
хоронить Вас

**анцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!**

Тарзан, ч. 5251. Пантера.

Тарзан швидко побіг на вершок
малого горбка, де...

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. огривання, 1 акр землі, ціна поміркова.

На Кінісі, як звичайно найбільший вибір.

Асторія, рідка нагода — чотири 6-рох. домів, мешкання по
4 і 3 бачкові кімнати, можна купувати разом або по-
одинокі.

Річмонд Гілл. Нові 2-рох. мур. домів з бальконами, будова-
ні наповно фінансові, 2 мешкання по 5 кімнат і відповідно
приготовані пивниця для розбудови дальших при-
міщень.

Ельмгустер. Легально 3-рох. мур. д.м., 5, 4 і 3 гарні кімнати,
ціна \$29,500.

Нью-Йорк. Між 1-ю і 2-ю Еленю, в серці нашого скупчен-
ня — 7-рох. д.м., бачкові кімнати, нове огривання, мар-
мур. сходи, рент \$8,000, ціна 6 1/2 рази.

Масмо також добрі будинки з різними кранціями.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
ПРОПОНУЄ

для тих, що не хотять моргеднів:

Glendale — 1-рох. д.м., 5 кімнат і пивниця, город, олів. огри-
вання, ціна тільки \$9,750. Подати за цей д.м. тільки
\$136 на рік. Всі видати на місяць тільки \$30.00, якщо
купите за готівку.

Для тих, що люблять Бронкс, Grand Concourse 26-рох. модер.
apartment house, мешкання по 4 і 3 бачкові кімнати.
Річний рент \$19,403, ціна \$115,000, готівка \$28,000. Крім
цього маємо 3-2 і 10 родинні домів в ліпших ділянках
Бронксу.

Для тих, що люблять гори і лісове повітря, 60 миль від Нью
Йорку, околиця, де переїхати легка і дешеві, понад
500 акрів землі в різних положеннях і цінах.

Pine Hill, N. Y. Чудове гірське положення, 11 кімнат, д.м.,
олив. ог